

quals, ni el més independentista, s'ha alineat amb la posició de la CUP, no més cal revisar la duresa de les entrevistes als seus representants els darrers mesos— han seguit una estratègia de gota malaia més que d'hostilitat oberta. La força anticapitalista ha acusat no comptar amb cap mitjà de masses de línia pròpia de l'estil dels bascos *Gara* o *Berria* que li servís de contrapunt.

5. Negociant amb dinamita. L'estil negociador de la CUP, procedent de l'univers dels moviments socials, s'ha demostrat poc eficaç per a l'ecosistema polític institucional més enllà de les declaracions d'intencions. Segurament l'univers liberal-convergent —que de portes endins ja havia suportat el *peatge* de portar un ex-ecosocialista de cap de llista— podia processar l'exigència d'un canvi de lideratge per a la investidura —a l'estil de PP i C's a La Rioja, opció com ja hem dit descartada per ERC— o un gir social amb grans cessions programàtiques. No totes dues coses alhora sense que li saltaren les costures. Segurament Mas no té força interna per cedir més. Tanmateix, el caràcter plural —fins i tot faccional— de la CUP, a part d'assembleari no pot permetre's donar més marge de maniobra sense traslladar-se el problema a dins de casa.

Al contrari dels qui diuen que la política és una de les dues coses, junt amb l'elaboració dels embotits, que no hauríem de veure mai, a exercir la democràcia no es naix ensenyat. I al contrari de la urgència mediàtica, els processos històrics són llargs. Si la cosa va de viatge a Ítaca —per alguna cosa s'hi ha apuntat Lluís Llach— a Catalunya li'n queden com a mínim set. I alerta, que després de 1515 ve 1517, i comença a haver-hi protestants fora de les ortodòxies... i el 1520 les Germanies. Paciència que tot arriba.

Licenciat en dret i ciències polítiques, consultor en comunicació i coautor del llibre *De Ciudadans a Ciudadanos* (Foca, 2015).

Què ha passat en tres mesos?

VICENT SANCHIS

Ningú, absolutament ningú, pot negar que el procés sobiranista a Catalunya ha quedat estancat i tocat després de les eleccions del 27 de setembre. A partir d'aquesta constatació tan bàsica, les interpretacions que en fixen responsabilitats són tan lliures com les ideologies de cada usuari. Hi ha dos elements en joc, tots dos complexos i fins i tot contradictoris. D'un costat, Junts pel Sí; de l'altre, la CUP. A Junts pel Sí la unitat i la coherència són en aparença més fàcils. Convergència Democràtica, Esquerra Republicana i la milícia independent que els acompanya tenen més fàcil les posicions unitàries. Han guanyat les eleccions. Saben que han de continuar junts i saben també que la incertesa d'una nova votació els pot perjudicar. Com podria perjudicar també el mateix procés. A partir d'aquesta primera constatació, Esquerra Republicana ha entès que no pot qüestionar el candidat a la presidència de la Generalitat que va acceptar quan va acordar el pacte electoral amb Convergència.

Els dirigents d'Esquerra són conscients que, si demanen a Convergència un canvi de candidat —tal com proposa la

CUP—, les probabilitats de turbulències són enormes. Convergència Democràtica és ara un partit en precari. Ha entès que necessita redefinir-se, que ha de deixar enrere tot allò que l'electorat considera una malvada herència de la política anterior. Aquest canvi, que salvaria el centre-dreta o esquerra independentista, només es pot fer d'una manera ordenada i sota el liderat d'Artur Mas. Per tant, demanar als convergents que en prescindesquen, que trien un altre líder perquè presidesca la Generalitat, és semblar confusió i incerteses. Tant o més que anar a unes noves eleccions amb les posicions salvades dels uns i dels altres.

La *comprensión* d'Esquerra pot ser un exercici de responsabilitat o tacticisme. Tant se val. Siga com siga, els republicans han entès que el procés ha arribat on ha arribat, que és molt lluny, acceptant la lògica de Convergència i renunciant a l'hegemonia que alguns podrien interpretar que els correspon. Perquè Esquerra ha guanyat les dues eleccions més clares en què s'han presentat separats. Encara que també és cert que tant en les europees com les darreres espanyoles la CUP no ho va fer.

Repassem aquesta reflexió. És necessari per a la bona salut i la continuïtat del procés que Convergència es mantinga com un partit unit —i per tant, governat per Artur Mas— i que el lidere? Així ho sembla. Així es pot deduir des de posicions distants i reposades. La CUP ha estat una opció que s'ha proclamat sempre independentista. Esquerra també, des de l'entrada al partit dels sectors que es van aplegar sota la direcció d'Àngel Colom i Josep-Lluís Carod-Rovira. Per contra, el gir dels convergents ha estat molt recent. Amb Unió, Convergència

havia estat un partit catalanista i identificat amb les capes mitjanes més moderades però també amb l'establishment del país. Els dirigents convergents van entendre que havien de fer el pas quan la majoria de les classes mitjanes, del catalanisme moderat, ja l'havia fet. La seua opció els ha costat, al partit i als seus dirigents, un enfrontament amb gran part dels poders autòctons –aquells que abans poc o mot s'hi identificaven– i també contra tots els ressorts de l'Estat. Hi ha hagut casos de corrupció i hi ha hagut un finançament presumptament il·legal que es poden atribuir a Convergència i que potser haurien aflorat igual. Però n'hi ha alguns altres –sobretot la pressió i l'acacament que pateixen alguns dels empresaris vinculats al partit– que només s'entenen des d'una estratègia promoguda pels poders de l'Estat que busca exactament espantar-los i dissuadir-los.

A Espanya tots els poders entenen que la independència a Catalunya és un perill a considerar mentre hi haja Convergència. Mentre el partit que representa les classes mitjanes més moderades s'identifique amb aquesta opció nacionalment rupturista. Per això la campanya contra Artur Mas és tan obsessiva i desbocada. Així ho veuen també els dirigents d'Esquerra i els independents que van atendre la crida unitària de la llista de Junts pel Sí. Acusar tota aquesta gent de “filoconvergens” o de “paraconvergens” reflecteix un biaix ideològic indiscutible o una confusió en l'anàlisi inexplicable.

En aquest biaix ideològic indiscutible hi ha la meitat de la CUP. Els qui rebutgen de ple invertir Artur Mas perquè continue liderant el procés sobiranista cap a la independència des de la presidència de la Generalitat. Els qui pensen així poden respondre a dues conviccions. Hi ha gent dins la CUP que considera que precisament el gran obstacle perquè el procés sobiranista siga realment independentista és el mateix Mas i el seu partit. Gent que assegura que són ells els que desvien l'anhel independentista cap a l'esterilitat d'un procés que faran etern. Senzillament, perquè no se'l creuen i perquè només volen mantenir el poder que han ostentat durant dècades. Hi ha

gent també dins la CUP que no admet de cap manera compartir objectius i estratègia amb *la dreta*. Amb aquells que representen tot allò que volen canviar o liquidar. Els repugna haver d'acceptar com a companys de viatge aquells que voldrien fer desaparèixer políticament. La primera o la segona consideració –potser totes dues combinades– explica el 50 per cent d'adherits de la CUP que van votar contra la investidura de Mas diumenge passat. No se'ls pot atribuir una maldat inherent, com fan alguns independentistes desesperats amb la frenada que pateix el procés. Hi ha gent de la CUP que, senzillament, considera que així o bé no s'arribarà a la independència o bé si s'hi arriba no haurà pagat la pena perquè serà per reproduir uns esquemes polítics i socials que volen destruir i substituir.

Tot això explica què ha passat fins ara. Hi ha analistes que consideren, com afirma la CUP, que Junts pel Sí ha fet “molts pocs esforços”, “molt poques cessions” en aquests tres mesos. Això sí que és una visió interessada o tramposa. Junts pel Sí ha fet tot el que podia fer. Ha acceptat pactar una resolució al Parlament que alguns dels seus membres veuen excessiva, ha triangulat un nou Govern i ha aprovat un pla de xoc escàs, és cert, però fins i tot temerari mentre no canvie l'ac-

tual estatus i la Generalitat no dispose de capacitat recaptatòria. El que no pot fer Junts pel Sí tampoc és provocar una enorme crisi interna per substituir el seu candidat. Ni acceptar una ruptura social que no comparteix.

Però faça el que faça Junts pel Sí, diga el que diga, hi haurà sectors de la CUP que sempre ho consideraran escàs. Són els sectors que, senzillament, creuen que la independència només serà un fet si és l'esquerra qui dirigeix el procés. Aquesta visió és del tot contradictòria amb la que mantenen aquells que afirmen que Convergència –i el món que representa– són imprescindibles per arribar-hi.

Què es pot fer, doncs, davant aquesta contradicció irreconciliable? Esperar que els partidaris d'acceptar la investidura de Mas siguin majoritaris dins la CUP, que el partit no s'esberle i que els seus diputats finalment no es dividesquen a l'hora de votar-la. O confiar que unes noves eleccions aporten noves majories o facen canviar algunes de les opinions que fins ara han estat inamovibles. Sense alterar-se excessivament. Sense renunciar a res. Perquè al davant sempre hi haurà la col·laboració necessària. La d'una Espanya que no canviarà encara que Podemos tinga una certa força parlamentària.